

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Primum Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ fundamentum, suprema sedis apostolicæ auctoritas, ejusque communio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

6 De Concordia Sacerdotij

versus sedem apostolicam, in Galliarum regno suscitetur. Tunc scilicet in Germania vigebat schisma illud quod Investiturarum prohibito excitarat, de quo superius locuti sumus.

XI. Piget referre famosam illam Bonifacij VIII. & Philippi IV. Francorum Regis concertationem: quæ adeo exarsit, ut Pontificis Regisque diffidio, et si nullo cum sede apostolica facto divortio, sit dehonestata. Sed si quis penitus mali causas introspicere velit, inde labem illam profectam sentiet, quod Summus Pontifex maiestatem Regis & Regni imminuere vellet, & ecclesiastice jurisdictionis ultra quam par est pomeria proferre. Cessatum est ab hac divisione, cura & studio Summorum Pontificum, qui constitutionibus illis, quæ juribus regni vim quandam inferebant, ita derogarunt, ut restitutione utrinque facta, res eo loco positæ essent, quo erant ante Bonifacij præjudicata sententiam.

XII. Itaque non abs re mihi præfatus esse videor, iis hominibus cumulatissimas laudes deberi à probis cordatisque viris, & pacis ecclesiastice amantibus, qui in id unum omnem laborem suum & diligentiam impendunt, ut fines utriusque jurisdictionis ecclesiastice & regiae ex mutua utriusque possessione constituant. Enimvero quia uno iœtu & latus petitur Libertatum Gallicanum, & consilium ejus qui duo illa volumina, que Libertates illas complectuntur, summo studio & indefesso labore collegit, necesse est ut in rem ipsam descendamus, & fundamenta quibus moles Libertatis Ecclesiæ Gallicanae innitur, diligentissime perscrutemur, simulque in illud inquiremus, an iis Libertatibus apostolicæ sedis reverentia labefactetur, an portius foveatur. Quo peracto, tum demum aliquot capita expendemus, quorum usus est in foro quotidianus, & testimonio à Collectore nostro assertus. Vnde planum unicuique fiet, an consilio promovendi schismatis, an vero avertendi diffidij, tot sudores huic collectioni ab auctore suo impensi fuerint.

C A P V T I I .

Synopsis.

I. Divisio operis in tres partes.

II. Primum Libertatum Ecclesiæ Gallicanae fundamenum, supra sedis apostolice auctoritas, ejusque communio.

III. Necesis communionis breviter attingitur, ad refellendam impostoris calumniam.

IV. Origo communionis & unitatis in Ecclesia Romana, ex Cypriano, & Optato, quorum genuinus sensus expenditur.

V. Quos secuti Hieronymus & Gelasius.

VI. Hanc communionem ut necessariam Galli retinuerunt, ex Ireneo, & Avito.

VII. Duplici vinculo astriti: tum quia Summus Pontifex est Caput Universalis Ecclesie, ex Conciliis Aquileiensis & Chalcedonensis; tum quia Patriarcha Occidentis.

I. **T**RA sunt potissimum quæ in ipsis Dissertationibus demonstranda mihi proposui. Primum est, Ecclesiæ Gallicanae Libertatem eo præcipue fundamento nitit, ut supremam apostolice sedis auctoritatem & profiteatur & omnibus officiis colat. Alterum, auctoritatis illius usum à Pontificibus apud nos ita semper temperatum fuisse, ut & de summa Pontificis auctoritate nihil decesserit, & iura Regni Ecclesiæque Gallicanæ vim suam obtinuerint, in id semper admittentibus Regibus, ut in disciplina ecclesiastica & sacris Coronæ Regia juribus conservandis paria facerent. Postea vero, quæ adhuc generalius paulò & παχυερῶς fuerint asserta, adeo vera esse docebimus, ut Ecclesiæ Gallicanae deinceps suggillardæ nullus omnino relinquatur locus.

II. Hostes Ecclesiæ, & Gallici Imperij æmuli, atque etiam quamplurimi homines minimè mali, sed in usu rerum parum versati, & antiquitatis ecclesiastice imperiti, nomen ipsum Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ detestantur, quasi apertam ab Ecclesia Romana defectionem, blasphemie proximam, inducat. Hi ex equo & Romanae Ecclesiæ injuriosi sunt, ac si Libertatem omnem aversata, defpotica quadam vel potius tyrannica potestate jura omnia infringeret; & Ecclesiæ Gallicanæ pudorem onerant, quasi Libertatis cuiusdam retinens esse non possit, & simul pietate debita matrem suam prosequi. Itaque ut omnibus fiat satis, liquido & secundum sententiam meam omniūque Gallorum asserto, præcipuum primumque libertatis ecclesiastice fundamentum apud nos hoc esse, ut principatus apostolice sedis suum locum semper obtineat. Etenim cum Ecclesiæ Gallicana inter præcipua & illustria Ecclesiæ Universalis membra censeatur, totius vero corporis Caput in Ecclesia Romana sit constitutum; fieri non potest ut verè Ecclesiæ Libertatibus fruatur, nisi Capitis hujus communioni inserta sit. Retineri autem communio illa non potest, nisi officiis illis Caput excolatur quæ principatu apostolice sedis nemo fanus unquam negaverit. Docendum itaque est, Gallos ab ipsis Ecclesiæ primordiis usque ad nostram ætatem & communionis ec-

ecclasticae originem in Cathedra Petri constituisse, & supremam Ecclesie auctoritatem huic sedi collatam semper coluisse, juxta varios illos gradus quibus eam pro bono publice discipline, temporis ratione habita, Pontifices Romani explicare conseruerunt.

III. Prima illa hujus capituli pars, quæ communionis cum Romana Ecclesia necessitatem attingit, posset à me hoc loco pretermitti, nisi famosus ille Libellus, qui huic scriptioñ ansam præbet, hoc nomine Gallie Magistratus in crimen adduceret, quasi de hac intervertenda vel conservanda communione parum solliciti essent. Quamvis itaque articulus iste tam copiosa lucubratione à viro clarissimo sit explicatus ut mea opera non indigeat, ne tamen aliqua suspicio supersit posse aliquem è Magistratum numero ad communionem illam dissolvendam, ut minus sibi perspectam, præmiis invitari, (quod tentatum fuisse, per summam impudentiam, & calumniam, Impostor suadere nititur) pauca verba hac de re faciam; eoque libenter, quod inde gradus struitur ad explicandam afferendamque Ecclesie Romanæ per Galias auctoritatem.

IV. Sanè communi omnium Ecclesiæ confusu fuisse receptum ut ad Cathedram Petri, tanquam in descriptione circulari linea ad centrum, respicerent, non solum nos docuit Leo Primus, sed etiam omnes Africani Patres: quorum testimonio hac quidem in causa fatus est utrū quam ceterorum, quippe qui nullius gratiæ aut adulatioñ apud ipsos hæreticos hac in re suspecti sint, cùm Libertatis Ecclesie Africane semper acerrimos vindices se præstierint. Cyprianus itaque docet, Ecclesiam Romanam esse Petri Cathedram, & Ecclesiam principalem, unde Unitas Sacerdotalis exorta est. Optatus vero Milevitanus Episcopus sacilegi schismatis à Donatistis in Africa conflati scelastam divisionem inde damnare & everttere conatur, quod ab Ecclesia Romana discessissent, ubi est origo & radix Unitatis. Igitur negare non potes scire te, in Urbe Roma Petro primo episcopalem cathedram esse collatam, in qua federit omnium Apostolorum caput Petrus, unde & Cephas appellatus est: In qua una cathedra unitas ab omnibus servaretur, ne ceteri apostoli singulas sibi quisque defendarent; ut jam schismaticus & peccator esset qui contra singularem cathedram, alteram collocaret. Hunc autem verborum Cypriani & Optati germanum sensum esse existimo, licet aliorum à plerisque torqueantur; Nempe, cùm Ecclesia (quæ in-

star corporis, nexu quodam mystico, Christo ut Capiti cohereret) nihil aliud sit quam plebs ab Episcopo collecta, unum tantum episcopatum unamque Cathedram in illo corpore constitui oportere. Cujus Cathedra dignitas summa Christi liberalitate Ecclesie collata est iis verbis quibus Petro administrandarum clavium & pascendi gregis curam demandavit. Porro Petrum solum à Christo interpellatum, ut Unitas Ecclesie demonstraretur, & Petro dignitas illa traueretur qua totius Ecclesie representaret figurata generalitate personam, ut cum Augustino loquer, atque hoc pacto & hac verborum formula de industria ad eum finem à Christo concepta unus episcopatus instrueretur, cuius quidem pars à singulis Episcopis in solidum possideretur, ita tamen ut ejus fons & origo ab uno inciperet, à Principe videlicet Apostolorum Petro, atque adeo nulli licet, neque ipsis etiam Apostolis, episcopatum tenere alienum à communione & consilio Unitatris, quæ viget in Cathedra Petri.

V. Quapropter eleganter veritatis ille assertor Hieronymus ita efformatum fuisse corpus Ecclesie docuit, ut Capite constituto schismatis tolleretur occasio, ejusque Capitis rationem in Cathedra Petri collatam, ex quo proinde sequatur, eum qui alienus sit ab Ecclesie Romanæ communione, à compage totius corporis avulsum, in peregrinitatem quandam redigi. Quam sententiam exemplo suo testatus est, cùm per varias factiones Orientē discepto, Antiochena Ecclesia trium Patriarcharum schismate vexaretur: Ego, inquitille, nullum primum nisi Christum sequens, Beatitudini tue, id est, Cathedre Petri, communione conficior. super illam Petram Ecclesiam edificatam scio. Quicunque extra hanc domum agnum comedet, profanus est. Si quis in Arca Noë non fuerit, peribit regnante diluvio. Iuxta Cypriani, Optati, & Hieronymi sensum, Gelasius Ecclesia Romanæ principatum arcessit ab Unitate Ecclesie, quam Christus sermone ad Petrum directo instituit. Etenim in Tractatu adversus Græcos ait invicto Patrum Nicenę Synodi judicio vetustissimū Romanæ fedi honore fuisse judicatum. Vt pote qui Domini recordabantur sententiā, Tu es Petrus, &c. & rursus, Ecce ego rogavi &c. & illud, Pasc oves meas. Quare igitur ad Petrum tam frequens Domini sermo dirigitur? Numquidnam reliqui sancti & beati Apostoli non erant simili virtute succincti? Quis hoc audeat affirmare? Sed ut capite constituto, schismatis tolleretur occasio, & una monstraretur compago corporis Christi, que ad unum caput glorioissima dilectionis

Vide Taliarium de
Via Marci.

Cyprian. epist. 55.

Optatus 1. 1. con-
tra Pamph.

Hieronymus L. 45
contra Iovin.

Idem Hieronymus
ep. ad Damasum:

Gelasius 1. in
Tract. adversus
Græc. editio a R.
P. Sirm.